NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT-EKSAMEN
MEI 2025

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL: VRAESTEL II

NASIENRIGLYNE

Tyd: 2½ uur 100 punte

Hierdie nasienriglyne word voorberei vir gebruik deur eksaminatore en hulpeksaminatore. Daar word van alle nasieners vereis om 'n standaardiserings-vergadering by te woon om te verseker dat die nasienriglyne konsekwent vertolk en toegepas word tydens die nasien van kandidate se skrifte.

Die IEB sal geen gesprek aanknoop of korrespondensie voer oor enige nasienriglyne nie. Daar word toegegee dat verskillende menings rondom sake van beklemtoning of detail in sodanige riglyne mag voorkom. Dit is ook voor die hand liggend dat, sonder die voordeel van bywoning van 'n standaardiserings-vergadering, daar verskillende vertolkings mag wees oor die toepassing van die nasienriglyne.

IEB Copyright © 2025

AFDELING A LETTERKUNDE

***DONKER WEB* –** Fanie Viljoen

Algemene riglyne:

- *Name mag verkeerd gespel word, maar moet nog steeds as die naam gelees kan word. Wanneer daar egter spesifiek vir 'n naam van 'n belangrike karakter vir een punt gevra word, moet die kandidaat die naam korrek spel.*

- *Engelse woorde mag slegs aanvaar word indien dit so in die boek gebruik word.*

- *Woorde wat verkeerd gespel word en 'n nuwe foutiewe betekenis skep, word as 'n verkeerde feit gepenaliseer.*

- *Punte word nie afgetrek vir foutiewe taal nie. Indien taalfoute egter die betekenis van die antwoorde beïnvloed, moet geen punt toegeken word nie.*

- *Indien die eerste deel van 'n vraag verkeerd beantwoord is, word daar steeds 'n punt toegeken vir die tweede deel van die vraag indien dit korrek is. (Let wel: nie by opinievrae nie, bv. die ja of nee moet ooreenstem met die motivering.)*

- *Indien die eerste deel van die antwoord nie die vraag beantwoord nie, maar die tweede deel beantwoord die vraag, kry die kandidaat wel die punt. (Gebruik eie oordeel indien dit voorkom asof kandidaat die vraag misverstaan en 'n skoot in die donker gewaag het met talle moontlike antwoorde.)*

IEB Copyright © 2025

VRAAG 1 KORT KONTEKSTUELE VRAE

1.1 Greg is uit die skool geskors.
OF
Hy het die hoof en sy pa aan die polisie "uitgelewer" en was dus nie welkom in die skool nie.
OF
As gevolg van die skandaal met sy pa (pa wat deel was van PNR; pa wat tronk toe is)

1.2 Nicole.
Hy het Eckardt een aand buite Nicole se kamer gekry.

1.3 John/sy broer.

1.4 Hy wil eerder Sportwetenskap studeer.
OF
Hy wil nie in sy pa se voetspore volg nie.

1.5 Nee, alhoewel sy bekend lyk, ken hy haar nie. Later ontmoet hy haar by die Baker in Venesië./Hy het haar by sy pa se hofsaak gesien.

1.6 Greg besef hy kan nie deel van die groep wees nie omdat hy verander het/ Hy is nie meer lighartig en sorgeloos nie.
Dronk eerstejaarstudent het hom eers herken nadat hy besluit het hy neem nie deel nie.

1.7 1.7.1 Hy wil vir sy pa in Pretoria Sentraal/Kgosi Mampuru kuier.

1.7.2 Hy wil sy pa om verskoning vra vir wat hy gedoen het.
EN
Hy wil sy pa se hulp vra om die Baker te vang.
OF
Hy wil sy pa help (bl. 63–64)

1.8 'n Gebrande boek

1.9 Mev. Trollip

1.10 Die woorde was in bloed geskryf.
OF
Dit stel voor dat Greg reeds saam met Xander na die Baker soek.
OF
Hy dink dit was die Baker wat in sy woonstel was.

1.11 Eckardt Wilken/Xander Gericke

1.12 Tom word vermoor/doodgemaak.

IEB Copyright © 2025

VRAAG 2

2.1 'n Skootrekenaar
EN
('n Inspuiting met) 'n transponder/mikroskyfie

2.2 Greg vra haar om 'n foto te manipuleer / verander / dokter sodat dit lyk asof daar 'n transponder in sy hand ingeplant is.

2.3 B – Plank spring hom voor en plant dit in sy hand in.

2.4 Xander voel dat hy nie vir Greg kan vertrou nie. Greg het vir hom gejok.

2.5 Hulle gaan by Ayla (in die Balat distrik) bly.

2.6 C Hulle het 'n advertensie vir 'n gifstof geplaas.

2.7 Hy was kwaad dat Greg nog geheime hou/hom nie vertrou nie. Hy het vir hom gejok.
OF
Daar is belangrike leidrade in die gebrande boek.

2.8 Die Baker. Hy weet dat hulle op sy spoor is. Die Baker weet wie hulle is en noem hulle op hulle name.

2.9 **Paragraaf van tussen 80 en 120 woorde**

1 Plank het met Candon vriende gemaak en hom van hulle vertel.
EN
1 Plank het Lisa van Candon se selfoon afgeskakel.
EN
1 Plank het Candon (die straatsmous/groenteverkoper) vertel waar hulle bly.

2 Die Baker se manne/wagte daag by die woonstel op om hulle te vang.

3 Plank word nie toegelaat om saam met hulle na Florence te vlug nie.

4 Plank word deur die Baker se mense gevang.

IEB Copyright © 2025

VRAAG 3

3.1 Florence

3.2 Hulle het geglo ek is die Baker.

3.3 Deur middel van MeterPeter. / Deur middel van 'n Trojan-virus het hulle beheer oor die rekenaar se kamera gehad.

3.4 Daar was 'n kerk op die agtergrond – die kerk is in Venesië.

3.5 Ons het soos Taylor Swift gesig-herkennings sagteware gebruik.

3.6 Greg se battery het pap geloop en hy het die ander battery in die woonstel vergeet.

3.7 Die straatverkoper

3.8 Die hoed/pet wat hy vir Greg gegee het was vol gif/het gif opgehad.

3.9 Buite die Koninklike tuine.

3.10 Hy het 'n waarskuwing op die foon getik.

3.11 Binne in die Koninklike tuine/Giardini Reali Tuin EN Valkyrie

3.12 Die soldate het ons gevang en ons na hulle/die Koninklike tuine gevat.

3.13 Xander het hom vertel dat hy al sy dokumente ontsyfer het en dat dit uitgestuur gaan word na koerante en polisie reg oor die wêreld.

IEB Copyright © 2025

VRAAG 4

- Opstel moet 'n inleiding en slotparagraaf hê.
- Skryf die getal woorde aan die einde van jou opstel neer.
- 250–400 woorde.

A Inleiding

B Uitschotskraal

[1] 1 Sy ouers is in 'n ongeluk dood.

[2] 1 Ja, hulle het kaal geswem/vinke geskiet.

[3] 1 Hy het slange, meerkatte en selfs 'n jakkals (diere) vergiftig en opgestop.

[4] 1 Hy het hulle in sy kamer, op die vloer en teen die mure uitgestal.

[5] 1 Hy het hulle pakslae gegee. / "Wet van die lat" (bl. 290)

[6] 1 Want hy wou Sebastian aankla by die polisie.

C Ambisieuse Projekte

[1] 2 Project Coast

[2] 2 Hulle was opsoek na mense met kennis van chemiese oorlogvoering.

[3] 2 Valkyrie

[4] 2 Hy moes die regter help omkoop.
EN
Hy moes later die regter stilmaak.

[5] 2 Geld/chaos

D Die groot val

[1] 3 Die polisie kon hom nie vang nie/Dok Pienaar en Chris Owen was te bang om sy identiteit bekend te maak. Hy was te slim en het gevlug.

[2] 3 Terrorisme en moord

[3] 3 CRISPR / Breinbeheer op babas.

[4] 3 Greg gryp dit uit Valkyrie se hand./ By Valkyrie.

IEB Copyright © 2025

E Wraak *(revenge)*

[1] 4 Xander loods 'n aanval op die Baker se rekenaars/sluit die Baker se laboratorium rekenaars.
OF
Xander skiet die Baker.

[2] 4 Valkyrie

[3] 4 Sy maak 'n bootongeluk/jaag in hulle vas en laat die soldate op hulle skiet.

[4] 4 Plank

F Slot

Assessering: 5 punte word toegeken vir 'n goed gestruktureerde opstel wat aan die konvensies van 'n opstel voldoen.

INHOUD (20)	Die inhoud van die literêre opstel word bepunt volgens feite na aanleiding van die **nasienriglyne** van die betrokke vraestel.	
STRUKTUUR EN TAAL (5)	**KRITERIA**	
5 punte	**Struktuur:** **Taal:**	Oorspronklike/kreatiewe inleiding en slot; feite **uitsonderlik** uiteengesit. Puik
4 punte	**Struktuur:** **Taal:**	Goeie inleiding en/of slot; Feite **sinvol** uiteengesit. Wel taalfoute, maar leesstuk vloei nog.
3 punte	**Struktuur:** **Taal:**	Geen inleiding en/of slot nie; Feite **verstaanbaar** uiteengesit. Taalfoute steurend en begin betekenis beïnvloed.
2 punte	**Struktuur:** **Taal:**	Geen inleiding en/of slot nie; Opstel hortend en **vloei nie**. Oormatige taalfoute.
1 punt	**Struktuur:** **Taal:**	Geen inleiding of slot nie. Paragrafering swak; feite **verwarrend**. Swak taalgebruik, oormatige gebruik van Engels; dele onverstaanbaar.

IEB Copyright © 2025

AFDELING B TRANSAKSIONELE SKRYFWERK

RIGLYNE BY DIE ASSESSERING VAN DIE SKRYFWERK

1. Die nasienrubriek moet goed bestudeer en deurgaans geraadpleeg word.

2. As die kandidaat misgetas het of die opdrag verkeerd geïnterpreteer het, moet die kandidaat streng gepenaliseer word ten opsigte van inhoud. Taal moet egter normaalweg geassesseer word.

   Voorbeeld: Toespraak

Inhoud, beplanning en formaat	G	6	(uit 12)
Taal, styl en redigering	G	4	(uit 8)
		10	**(uit 20)**

3. **Die neerskryf van punte:** Gebruik die korrekte rubriek vir elke skryfstuk. Assesseer die kandidaat se skryfstuk volgens die kriteria en vlakke van die rubriek.

   Skryf die punte soos volg neer:

Inhoud :	G	6
Taal :	G	4
		10

   Halfpunte word na die eindtotaal oorgedra en daar afgerond.

4. Vraag 6: die punt moet deur 2 gedeel word om die totaal uit 10 te laat reflekteer en te laat tel, bv. 13 ÷ 2 = 6½

   10

5. Die volgende simbole moet tydens die assessering van die skryfstuk gebruik word:

SIMBOOL	BESKRYWING	VERDUIDELIKING
//	Dubbelstrepie aan die begin van sin dui die begin van 'n nuwe paragraaf aan	Nuwe paragraaf
interresant	Strepie onder die woord	Spelfout
×	Kruisie oor woord	Foutiewe woord
( )	Hakies	Foutiewe woordorde
^	Weglaatteken	Woord(e)/leesteken uitgelaat
T (in kantlyn)	Hoofletter T	Tyd verwarrend/foutief gebruik
?/ɾ (in die kantlyn)	Groot vraagteken/ kronkelstreep	Onduidelik/ onverstaanbaar
(enough)	Kring om woord	Engelse woord
hh	Dubbele *h*	Herhaling
Skryf die hoofletter of komma in		Hoofletter/komma/punt

IEB Copyright © 2025

VRAAG 5 SKOOLKOERANTBERIG

Leerling moet **'n koerantberig** vir sy/haar skoolkoerant skryf.
Lengte: **150–220 woorde** (indien te kort of te lank, moet leerling gepenaliseer word.

Vertel van:
1 hoogtepunte in skoolloopbaan;
2 uitdagings wat hy/sy oorkom het;
3 die lesse wat hy/sy geleer; en
4 hoe dankbaar hy/sy is oor sy/haar spesiale vriende wat saam met die pad gestap het.

Onthou dat hierdie 'n transaksionele skryfstuk is waarin jy meer moet uitbrei as bloot die vrae aan te spreek.

VRAAG 6 DAGBOEKINSKRYWING

Leerling moet 'n **dagboekinskrywing** skryf.
Lengte: **60–100 woorde** (indien te kort of te lank, moet leerling gepenaliseer word.

Moet vertel van Desember vakansie/volgende ses maande planne:
1 **wat** gaan hy/sy doen;
2 **waarom** gaan hy/sy dit doen;
3 **wanneer** gaan hy/sy dit doen; en
4 **saam** met wie gaan hy/sy dit doen?

Onthou dat hierdie 'n transaksionele skryfstuk is waarin jy meer moet uitbrei as bloot die vrae aan te spreek.

[Bron: <www.pintrest.co.za>]

D7 RUBRIEK: TRANSAKSIONELE SKRYFSTUKKE – VRAESTEL II, AFDELING B

VRAAG 5 = 20; VRAAG 6 = 20 ÷ 2

KRITERIA	UITSONDERLIK					KNAP			VOLDOENDE					ELEMENTÊR				ONVOLDOENDE						
INHOUD BEPLANNING STRUKTUUR	**12**	**11½**	**11**	**10½**	**10**	**9½**	**9**	**8½**	**8**	**7½**	**7**	**6½**	**6**	**5½**	**5**	**4½**	**4**	**3½**	**3**	**2½**	**2**	**1½**	**1**	**½**
	100%	**96%**	**92%**	**88%**	**83%**	**79%**	**75%**	**71%**	**67%**	**63%**	**58%**	**54%**	**50%**	**46%**	**42%**	**38%**	**33%**	**29%**	**25%**	**21%**	**17%**	**13%**	**8%**	**4%**
1. Respons en idees	1. Uitsonderlike hantering van tipe teks; opdrag volwasse uitgebrei met **intelligente idees**; skryfstuk behou fokus.					1. Goeie hantering van tipe teks; opdrag goed benader met **goeie idees**; skryfstuk behou fokus.			1. Voldoende hantering van tipe teks; **idees gewoon** en soms nie gefokus nie.					1. Swak hantering van teks; opdrag onsuksesvol benader met **elementêre idees**; kom nie by die punt uit nie.				1. Geen kennis van kenmerke van dié soort teks nie; inhoud maak weinig sin; **mistasting**.						
2. Organisering van idees; vloei van leesstuk	2. Uitstekende samehang van idees en **gemaklike vloei van teks**.					2. Goeie samehang van idees en **teks vloei**.			2. Leesstuk **minder vloeiend**.					2. Leesstuk **hortend**.				2. Leesstuk **baie onsamehangend**.						
3. Struktuur – Inleiding, slot, paragrafering	3. Struktuur **gepas**.					3. Struktuur **gepas**.			3. Struktuur oorwegend gepas met **enkele foute**.					3. Struktuur toon **ernstige foute**.				3. Struktuur **onvanpas**.						
(12)																								
TAAL, TOON EN STYL	**8**	**7½**	**7**			**6½**	**6**	**5½**	**5**	**4½**	**4**			**3½**	**3**			**2½**	**2**	**1½**	**1**	**½**		
	100%	**94%**	**88%**			**81%**	**75%**	**69%**	**63%**	**56%**	**50%**			**44%**	**38%**			**31%**	**25%**	**19%**	**13%**	**6%**		
1. Toon, register, styl	1. Toon en register **in die kol**.					1. Toon en register **effektief**.			1. Toon en register **gepas**.					1. Toon en register **nie altyd gepas nie**.				1. Toon en register **onvanpas**.						
2. Grammatika	2. Grammatika **feitlik foutvry**, **puik woordeskat**; lees vlot; puik kommunikasie; **geen tweede lees nodig nie**.					2. Sinne **oorwegend goed** gekonstrueer; **goeie woordeskat**; enkele ernstige foute; kommunikasie goed. **Lees maklik.**			2. **Heelwat ernstige taalfoute** maar **belemmer nie betekenis nie**; leemtes in woordeskat; enkele Engelse woorde.					2. Taalfoute **belemmer betekenis**; woordeskat swak; Engelse woorde en verkeerde woordkeuses.				2. **Besaai met taalfoute**; **betekenis verwarrend**; woordeskat swak of oorwegend Engels; onmoontlik om te lees en te korrigeer.						
(8)																								

Totaal: 100 punte

IEB Copyright © 2025